

(א) ר"מ מ"ו, (ב) ש"ן למתני' לעיל דף ע"ג; (ג) לעיל ס"ג.

הגהות הב"ח

(א) גמ' לבי מעשרתא ולמדיש: (ב) שם לבי דפי ולמדיש: (ג) שם באתרא דההוא דזבין הוא דנגיד: (ד) רש"י ד"ה עשוק עפרה יקר, י"ב ע"ל דף נ"ג: (ה) תוס' ד"ה הכא וכו' ולאסמכתא קא ממני דטועה כסבור שלא: (ו) בא"ר התם הוא דקאמר:

מוסף רש"י

על הכומר של זיתים. שמתקין יחד ככל כתי שמתחמו (פסחים נ"ח).

איזהו נשך פרק חמישי בבא מציעא. עד.

עין משפט
גר מצוה

א (ש"ע ח"מ ס"ו ח סעי' יג בה"ט):
קנ"ג ב ג מ"י פ"ו מהלכות
מכירה הל' יג יד סמ"ג
עשין פ"ו ולח"ו קע"א
טו"ע ח"מ ס"ו קפ"ד
סעיף א:
קנ"ג ד ה ר מ"י שם הל' 1
סמ"ג עשין פ"ו
טו"ע ח"מ ס"ו קפ"ד
סעיף א:
קנ"ג ז מ"י פ"ט מהל' 3
מנה וזה הל' 3
סמ"ג לח"ו קנ"ג טו"ע י"ד
ס"י קע"א עשין ד:
ק"ס ח ט י מ"י שם:
ק"ס א כ מ"י שם הל' 6:

לעיו רש"י

ור"ן [נ"ן]. נ"ה.
אמולד"ר
[אנאמולד"ר]. לעטוף.
מירשק"א [מירש"ק].
ביצה, סקויה מ"ס רד"ו.

לאו זידו. שמה לא ימכרוהו לו: דלא לר וחסים. מעות של כל איש ואיש לצד: סיטומתא. חותם שרושמינ המנונים על החציות של יין שלוקחין הרבה ביחד ומניחין אותן על צוהר הצעלים ומוליכין אותן אחת אחת למכור לתנות ורושמינ אותם לדעת שכל הרשומות נמכרות: ובאתרא נו' למיקני. שרגילין לרשות על מנת שצדצר זה תהא קנויה לו כאלו משך קני: מחוסר פסיס. שמי מלאכות: פוסק עמו. ואע"פ שלא יאל השער דהא יש לו אבל מחוסר שלם כאין לו דמי: בידי אדם. אם מלאכות שהצדצר מחוסר בידי אדם אפי' מזה הן פוסק: בידי יימר דלמיה ויהא צידו להשלים הלך כאין לו הוא: משדא צחמה. שטוח העומדין צחמה: ומידרא. לזרוק המון לאחר הדישה ברכת ברות: כגון דשדי צחמה ויבש. דלמיה גדיש קרי ליה: האיכא מידרא. צדידי שמים היא שררין רוח שאינה מזהיה: אפשר צנפוטא. ווי'ן בלע"ז: על העצבי. כולוה לאותצניהו לרז ושמואל נקיש לה ואזיל: מכמה. הוחמס: למידש. לרוך גמ: מנגד. למשון היין אל הבור שלפני הגמ: דהסי ר' חייא. לקמן: על הכומר של זיתים. דתנן צמתני' (לעיל דף ע"ג): מעטן תנא ליה איהו צמתני' בלשון כומר לומר שכבר נתחממו: צי דפא. צית הדב של שמן: לפופי. אמולד"ר בלע"ז לשון מלפפין הוולד (שבת דף קט"ט): שמנגללו לפי מדתו. אם גדולות אם קטנות ועושה להן צית קיבול: ומשרף. לזכור בכבשן: כגון דמלפף ויבש. ואכתי ציסי קרי להו. לשון ציפה מרשק"א שהעפר מגובלת עם המים: ומידק. לאחר שנשרפו האבנים הרי הן חתוכות שרופות ומוליאין אותן מן הכבשן ונותנין בהן מעט מים ולזכרין אותן ונידוכות מאליהן כקמח טחון: משראוי לשקען בכבשן. משכיבין והומין את האבנים ואת הציצים והכל צידו ואין חסר אלא מלאכת השריפה: צד"א. שררין שהיא מוכן צידו: צעפר לבן. שאינו מנאי וכשהיו מכניסין אותו אין מכניסין אותו אלא מגובל ועשוי ציצים: אבל צעפר שחור. שהוא מנאי בנקותו אין כררין שהיא צידו שאם אין לזה יש לזה: מני עיילי עפרא. משהכניס המוכר וצד עפר צדימו ועפר שחור היה: עשיק עפרא. יקר (ו) ואינו מנאי: סמכא דעסיה. דכל אחד והחזר יקבל מי שפרע: לא סמכא דעסיה. דלמא לא משכה עפרא וליכא מי שפרע שהוא עצמו לא נסמן עליו אלא נתן על הספק:

הבא לאו בידו. מכאן מקשה ר"ת לפירוט הקונט' דפרק זה צורר (פנהדרין דף כד: ושם ד"ה כל) גבי משחק בקוביא דקאמר התם דללו אסמכתא היא ופי' הקונט' משום דהיינו דמי אסמכתא כגון אם אוצרי ולא אעביד וכגון משליש שטרו דגט פשוט (ב"ב דף ק"ט ס"ה).

HebrewBooks.org © Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

הכא לאו בידו אמר רבא "הני בי תלתא דיהבי זוזי לחד למזבון להו מידי זבון לחד מינייהו זבן לכולהו יולא אמרן אלא דלא צר וחתים איניש איניש לחודיה אבל צר וחתים איניש איניש לחודיה למאן דזבן זבן ולמאן דלא זבן לא זבן אמר רב פפי משמיה דרבא דהאי סיטומתא קניא למאי הלכתא רב חביבא אמר למקניא ממש רבנן אמרי לקבולי עליה מי שפרע יוהלכתא לקבולי עליה מי שפרע יובאתרא דנהיגו למקני ממש קנו: היה הוא תחלה לקוצרים: אמר רב ימחוסר שתים פוסק שלש אינו פוסק ושמואל אמר בידי אדם אפילו מאה פוסק בידי שמים אפי' אחת אינו פוסק תנן פוסק עמו על הגדיש והא מחוסר משדא בחמה למיבש ולמידש ומידרא יבגון דשרא בחמה ויבש ולשמואל דאמר בידי שמים אפי' אחת אינו פוסק והא מחוסר מידרא דבידי שמים היא אפשר בנפוותא: ועל העביט של ענבים: והא מחוסר מכמר ועיולי לבי מעצרתא (ו) למידש ולמנגד כדתני רבי חייא על הכומר של זיתים הכא גמי על הכומר של ענבים והא מחוסר תלת באתרא דההוא דזבין הוא דנגיד: ועל המעטן של זיתים: והא מחוסר מכמר ועיולי לבי דפי (ו) למידש ולמנגד תני רבי חייא על כומר של זיתים הא איכא תלת באתרא דההוא דזבין (ו) ההוא מנגיד: ועל הביצים של יוצר: אמאי והא מחוסר לפופי ויבושי עיולי לאתונא למשרף ולמיופק יבגון דמלפפה ויבושו והא איכא תלת באתרא דההוא דזבין הוא דמפיק: ועל הסיד משישקענו בכבשן: והא מחוסר מקלה ואפוקי ומידק באתרא דההוא דזבין ההוא דייק ולשמואל דאמר בידי אדם אפי' מאה פוסק למה לי משישקענו בכבשן אימא משראוי לשקעו בכבשן: ועל הביצים של יוצר: תנו רבנן אין פוסקים על הביצים של יוצר עד שיעשו דברי ר' מאיר אמר רבי יוסי בד"א בעפר לבן אבל בעפר שחור כגון כפר חנניא וחברותיה כפר שיחין וחברותיה פוסקין אע"פ שאין לזה יש לזה אממר יהיב זוזי מבי מעיילי עפרא כמאן אי כר' מאיר האמר עד שיעשו אי כרבי יוסי האמר אע"פ שאין לזה יש לזה לעולם כרבי יוסי ובאתריה דאממר עשיק עפרא אי דמעילי עפרא סמכא דעתיה ויהיב להו זוזי ואי לא לא סמכא דעתיה: ופוסק עמו על הובל כל ימות השנה: חכמים היינו תנא קמא אמר רבא ימות

לדעתא דהכי קא עבדי שירוחו זה או זה ובסנהדרין [דף כד: ד"ה כל] האריך צפסק משחק בקוביא: תני רבי חייא ע"ב בומר של זיתים. וא"ת אמאי לא אמר רבי חייא מילתיה ארישא דעביט של ענבים יש לומר דאין רגילות למכור ענבים כמו זיתים וא"ת לשמואל דאמר בידי אדם אפילו מאה פוסק למה לי על כומר יש לומר דכומר הזיתים מקרי בידי שמים: ובכפר שיחין וחברותיה אע"פ שאין לזה יש לזה. לא מיירי צעפרא דהא מחוסר שלם הוא ואינו פוסק אלא ציצים איירי ומדנקט האי לישנא דאע"פ שאין לזה יש לזה כדנקט גבי פוסקין על שער שצוק משמע שיש שער שצוק לציצים וקמ"ל דאע"פ שאין שער לקדירות שצוק כיון שיש שער לציצים חשבו כאלו יש לו ציצים לפסוק לקדירות כשער מוכרי קדירות צול שהציצים לענין קדירות כעין לקטות למוכרי תבואה אי גמי אפילו אין שער יכול להיות דחשיב כיש לו לפי שדרך יוצרים דופי מהדדי שיש הרבה מהם: (א) יבול' יומר לו תן לו בזה או תן לו בזה: אין זה מעמיד מלוה על גבי פירות א כיון דצמורת מקח נותן לו מעות תחילה ואפילו מי שפרע ליכא דרעמיהו דאינשי אתרעא וילא כשנותן מעות על מנת לקבל פירות לאחר זמן: